

O B R A Z L O Ž E N J E

Završni račun budžeta Opštine Bijelo Polje urađen je u skladu sa članom 55.Zakona o finansiranju lokalne samouprave i članom 51.Zakona o budžetu Crne Gore.

Odlukom o Rebalansu budžeta za 2011.godinu Budžet je planiran u iznosu od 9.040.499,73 € .

Budžet za 2011.godinu je realizovan u iznosu od 9.617.840.28 €,što predstavlja 106,39 % u odnosu na plan.

Završni račun budžeta realno i objektivno prikazuje ostvarene prihode i realizovane rashode.

Shodno zakonskim propisima uz završni račun Budžeta priloženi su sledeći izveštaji:

- izveštaj o novčanim tokovima – INT obrazac
- izveštaj eksterne revizije budžeta .

I. PRIMITCI

Primitci su ostvareni u iznosu od 9.617.840,28 €.

Primitke budžeta iskazane u bilansu primitaka čine:

- izvorni primitci	2.262.398,76 €
- zajednički primitci	766.999,79 €
- dotacije i donacije	4.540.836,00 €
- pozajmice i krediti	522.599,15 €
- prihod od prodate imovine	1.132.106,00 €

1.1.

Izvorni primitci

Izvorni primitci obuhvataju: opštinske poreze, takse, naknade, prihode koje svojom djelatnošću ostvaruju organi lokalne uprave i ostale prihode. Planirani su u iznosu od 2.620.000,00 € a ostvareni u iznosu od 2.262.398,76 € što predstavlja 86,35 % od plana i čine 23,5 % ukupnih primitaka budžeta.

1.1.1.

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica

Prirez kao najvažniji opštinski porez koji plaćaju pravna i fizička lica po stopi od 13 % na ostvareni porez na dohodak, planiran je u iznosu od 500.000,00 €, a ostvaren u iznosu od 448.242,49 € što je u odnosu na plan 89,6% a čini 4,6% Budžeta.

1.1.2.

Porez na nepokretnosti

Planiran je u iznosu od 550.000,00 €, a realizovan je u iznosu od 416.099,88 € što predestavlja 75,65 % od plana i čini 4,32 % budžetskih prihoda.

Plaćaju ga pravna i fizička lica po stopi od **0,25 %** na tržišnu vrijednost nepokretnosti.

1.1.3.   Lokalne administrativne takse

Ostvarene su u iznosu od 51.640,39 € što predstavlja 93,89 % od plana a učešće u budžetu je manje od 1 % .

1.1.4.   Lokalne komunalne takse

Ostvarene su u iznosu od 34.151,90 € što je 68,30% od plana.Učestvuju u ukupnim primitcima budžeta manje od 1%.

Plaćaju se po osnovu korišćenja prava, predmeta i usluga za koje je uvedena obaveza plaćanja Zakonom o lokalnim komunalnim taksama i opštinskom Odlukom o lokalnim komunalnim taksama.

1.1.5.   Naknade za komunalno opremanje gradskog građevinskog zemljišta

Planirane sa iznosom od 350.000,00 €.

Ostvarene su u iznosu od 341.495,82 € što predstavlja 97,57 % od plana .U ukupnom planu budžeta učestvuju sa 3,55 % .

1.1.6.   Naknade za lokalne puteve

Planirane su sa iznosom od 110.000,00 €.

Realizovane su u iznosu od 114.074,45 € što predstavlja 3,70 % više od plana.

Učestvuju u ukupnim primitcima budžeta sa 1,19 %

1.1.7. Naknada za korišćenje putnog zemljišta koje pripada opštinskim i nekategorisanim putevima

Planirane su iznosom od 450.000,00 €.

Realizovane su iznosom od 455.410,59 € odnosno 1,20% vise od plana.

Učestvuju sa 4,73 % u ukupnim prihodima budžeta.

1.1.8. Prihodi od djelatnosti organa

Ostvareni su u iznosu od 253.950,11 € što je 76,95% od plana.

Učestvuju u ukupnim primitcima budžeta sa 2,64 %. Najvećim dijelom se odnose na refundaciju troškova koje ostvare državnii organi korišćenjem dijela zgrade opštine i drugih troškova predvidjenih Ugovorom sa Zajedničkim službama državnih organa.

1.1.9. Ostali prihodi

Čine ih prihodi po osnovu kazna,preneseni prihodi iz prethodne godine i drugi nepredvidivi primitci u ukupnom iznosu od 534.283,45 €. Učestvuju u ukupnim prihodima sa 5,55 %.

1.1.10. Prihod od prodate imovine

Ostvaren je sa 1.132.106,00 €, što predstavlja 174,17 % od plana a u budžetu učestvuje sa 11,77%.

1.2. Zajednički primitci

Zajedničke prihode obuhvataju: porez na dohodak fizičkih lica, porez na promet nepokretnosti i prava i naknade od koncesija.

To su prihodi koji se dijele izmedju države i opštine.Ostvareni su u iznosu od 766.999,79 € štočini 113,62 % od plana.U ukupnim prihodima učestvuju sa 7,97 %.

1.2.1. Porez na dohodak fizičkih lica

Planiran je u iznosu od 320.000,00 € a ostvaren 405671,89 €, što predstavlja 126,77 % od plana.U ukupnim prihodima budžeta učestvuju sa 4,22 %.

Dijeli se izmedju države i opštine u srazmjeri 88:12 u korist države.

1.2.2. Porez na promet nepokretnosti i prava

Plaćaju ga učesnici u prometu nepokretnosti po stopi od 3% na tržišnu vrijednost.
Opštini pripada 80% ovih prihoda. Planiran je u iznosu od 150.000,00 €, a ostvaren sa 147.131,48 € što predstavlja 98,09% od plana i čini 1,53% ukupnog budžeta.

1.2.3. Naknade od koncesija

Naknade od koncesija (pripadajući dio opštini 70%), koje se plaćaju za korišćenje šuma,voda i rudnog blaga (mineralne sirovine), planirane su u iznosu od 205.000,00 €,a ostvarene sa 214.196,42 € što predstavlja 104,49 % od plana i čini od 2,22 % ukupnog budžeta.

1.3. Donacije i dotacije

Ovaj prihod obuhvata Egalizacione dotacije i donacije.Planirane su u ukupnom iznosu od 4.180.000,00 € a ostvarene u iznosu od 4.540.836,00 € što je 8,63 % više od plana.
U ukupnim prihodima budžeta učestvuju sa 47,21 %.

1.3.1. Egalizacione dotacije

Ostvarene sa 3.836.456,00€ što je 84% prihoda od dotačija i donacija.
U ukupnim prihodima budžeta učestvuju sa 39,88%.

1.3.2. Donacije

Realizovane u iznosu od 704.380,00 € i učestvuju u budžetskim prihodima sa 7,32%.
Obezbedjuje ih Vlada kao učešće u finansiranju pojedinih projekata u oblasti poljoprivrede, kulture, fizičke kulture i infrastrukturnih objekata.

1.3.3. Pozajmice i krediti

Planirane su u iznosu od 522.599,15 € a ostvarene sa 522.599,15 € .Učestvuju u ukupnom budžetu sa 5,43%.

2. IZDATCI

Izdatci budžeta opštine Bijelo Polje za 2011.godinu planirani su u iznosu od 9.040.499,73€ a isti su izvršeni 8.289.810,16 € odnosno 91,70% od plana.

Ostatak nerasporedjenih sredstava u iznosu od 1.328.030,12 € čine sredstva na žiro računu budžeta zatečena na dan 31.12.2011.godine i služe za izmirenje nastalih i neizmirenih obaveza iz ranijih godina, od čega iznos od 434.731,64 € su sredstva donacija za IPA projekte, uplaćena pred kraj godine i upotrijebit će se za izgradnju parking garaže u centru grada.

Izdatci se dijele na operativni budžet u iznosu od 6.579.083,26 € što predstavlja 79,36% izdataka budžeta i kapitalni budžet u iznosu od 1.710.726,90 € ili 20,64% izdataka budžeta.

2.1. Operativni budžet

Operativni budžet iznosi 6.579.083,26 € i u njegovom strukturalnom pogledu čine ga sledeće pozicije: bruto zarade zaposlenih, ostala primanja i naknade zaposlenih, izdatci za materijal i usluge, otplate dugova, izmirenje obaveza iz ranijih godina, rezerve budžeta, besteretna i socijalna davanja, kultura, sport, nvo, političke partije, informisanje i ostali izdatci.

2.1.1. Lokalna uprava

Za finansiranje organa lokalne uprave tekući izdatci (plate,ostale naknade,materijalni troškovi,ostali izdatci i usluge,otplate dugova i budžetske rezerve) realizovana su sredstva u iznosu od 4.761.171,40 € što čini 96,24% od plana a u ukupnim izdatcima budžeta učestvuju sa 57,43%.

2.1.1.1. Zarade

Za zarade zaposlenih u lokalnoj upravi izdvojeno je 1.184.064,46 € što čini 14,28% budžeta.

U protekloj 2011.godini isplaćeno je 12 zarada zaposlenih od kojih je 10 iz 2011.godine i novembar i decembar iz 2010.godine.

2.1.1.2.

Ostale naknade zaposlenih

Sredstva za ostala primanja i ostale naknade zaposlenih izdvojena su u visini od 100.823,02 € štočini 89,62% od plana, odnosno 1,21 % ukupnog budžeta

Naknade skupštinskim odbornicima isplaćene su u iznosu od 66.636,82 € odnosno 88,85% od plana sa učešćem od 0,80% u troškovima budžeta.

2.1.1.3.

Materijalni izdatci i usluge

Za materijalne izdatke i usluge organa lokalne uprave realizovano je 534.330,29 € što čini 94,17 % od plana ili 6,44 % ukupnih izdataka

U strukturi ovih troškova najveće učešće imaju troškovi za energiju 35,80 %, troškovi za robu i materijal 14,35 %, dok preostalih 49,85 % čine ostali izdaci i usluge lokalne uprave.

2.1.1.4.

Otplata dugova

Na ime otplate dugova realizovano je 2.365.210,89 € ili 39 % više od plana.

Za otplatu dugova isplaćeno je 835.959,31€ ili 4,49% više od plana sa učešćem od 10,08% u ukupnim budžetskim rashodima.

Za otplatu obaveza iz ranijih godina realizovana su sredstva u iznosu od 1.529.251,58 € što je više od plana za 69,92% i sa 18,45 % učestvuju u ukupnim izdatcima budžeta.

Strukturu neizmirenih obaveza iz prethodne i ranijih godina čine sledeće pozicije:

- izdatci na ime zarada zaposlenih za novembar i decembar 2010.godine i dio neizmirenih poreza i doprinosa	996.996.75 €
- izdatci za materij.troškove lokal.uprave i korisnika budžeta	452.902.08 €
- transferi	65.886.48 €
- kapitalni izdatci	13.466.27 €
Ukupno :	1.529.251.58 €

2.1.1.5.

Budžetske rezerve

Sredstva za ove namjene izvršena su u iznosu od 128.067,53 € ili 71,15 % od plana.

Za **stalu** budžetsku rezervu realizovana su sredstva u iznosu od 16.776,20 € i ista su usmjereni za pomoć porodicama nastradalih i povrijedenih putnika u željezničkoj nesreći u Bioču, komisiji za procjenu šteta od elementarnih nepogoda i druge pomoći po Odlukama komisije za budžet i finansije.

Sredstva za **tekuću** budžetsku rezervu realizovana su u iznosu od 111.291,33 € ili 85,61 % od plana, i učestvuju sa 1,34% u rashodima budžeta.

Strukturu izvršenih sredstava tekuće budžetske rezerve čine uglavnom izdvajanja na ime jednokratnih pomoći, pomoći udruženjima ,sponzorstva u oblasti prosvjete,nauke,informisanja i štampanja knjiga, sponzorstva u oblasti kulture i sporta i ostalo.

Budžetske rezerve u ukupnom budžetu učestvuju 1,54%.

2.1.2. Transferi

Za transfere realizovana su sredstva u iznosu od 1.751.275,04 € ili 95,43 % od plana.

Sredstva za ove namjene u ukupnom budžetu učestvuju sa 21,12 %

Strukturu transfera čine transferi za socijalnu zaštitu i transferi javnim institucijama, političkim partijama, NVO i pojedincima.

2.1.2.1. Transferi za socijalnu zaštitu

Za socijalnu zaštitu izdvojena su sredstva u iznosu od 167.141,36 € što je 0,08 % više od plana.

Za **materijalno obezbeđenje boraca** izdvojeno je 6.999,62 € ili 99,99 % od plana.

Za **socijalnu zaštitu porodice** izdvojeno je 160.141,74 € što je 0,09% više od plana i učestvuju sa 1,93% u budžetskim rashodima..

2.1.2.2. Transferi javnim institucijama, NVO, političkim partijama i pojedincima

Za ove namjene izdvojeno je 1.584.133,68 € što čini 94,96 % od plana. U ukupnom budžetu sredstva za ove namjene učestvuju sa 19,11 % .

Sredstva su utrošena za sledeće namjene:

2.1.2.3. JU centar za djelatnost kulture

Za kulturu su opredijeljena sredstva u iznosu od 369.557,49 € što predstavlja 94,44 % od plana , a u ukupnom budžetu učestvuju sa 4,46 % .

Od ovih sredstava za zarade i ostale naknade zaposlenih u JU Centar za kulturu izdvojena su sredstva u iznosu od (240.050,99 €) što predstavlja 64,95 % sredstava izdvojenih za kulturu, za materijalne troškove i usluge 29.563,50 € odnosno 8,01 % i za kulturne aktivnosti 99.943,00 € odnosno 27,04 %.

2.1.2.4. JU centar za sport i rekreaciju

Za JU Centar za sport i rekreaciju izdvojena su sredstva u iznosu od 656.008,17 € što predstavlja 100 % od plana , a u ukupnom budžetu učestvuju sa 7,91 % .

Od ovih sredstava za zarade i ostale anknade zaposlenih u JU Centar za sport i rekreaciju izdvojena su sredstva u iznosu od 65.881,50 € odnosno 10,04 % za materijalne troškove 11.001,85 odnosno 1,68 % ,za sportske aktivnosti 539.068,33 € odnosno 82,17 % i za sportsku dvoranu 40.056,49 € odnosno 6,11 % .

2.1.2.5. JU Centar za podrška djeci i porodici

Za JU Centar za podršku djeci i porodici izdvojena su sredstva u visini od 36.890,00 € ili 5,4% više od plana. Naime iznos od 3.470,00 € odnosi se na transfer sredstava od UNICEF-a koji je uplaćen ovoj JU preko budžeta opštine.

2.1.2.6. JU TISA

JU Tisa prenesena su sredstva u iznosu od 31.155,50 € ili 89,02% od plana.

2.1.2.7. NVO

Za NVO su planirana sredstva u iznosu od 73.900,00 € , a realizovana u iznosu od 73.667,25 € štočini 99,69 % plana ,a u ukupnim izdacima učestvuju sa manje od 1%.

Sredstva su raspoređena na Subnor i Crveni Krst 30.612,25 € odnosno 41,55 % ovih sredstava a na ostale NVO 43.055,00 € odnosno 58,45 % .Udruženje za hendikepirana lica 9.950,00 € ili 94,76% od plana.

2.1.2.8. Političke partije

Za političke partije realizovana su sredstva u iznosu od 69.107,78€ što čini 98,73 % od plana.

Sredstva su rasporedjena u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih partija.

2.1.2.9.   Informisanje građana

Za informisanje građana izdvojeno je 139.769,70 € ili 99,84% od plana.

2.1.2.10.   Studentske stipendije

Za ove namjene izdvojena su sredstva u iznosu od 103.895,00 € ili 94,45 % od plana.

2.2.   Kapitalni budžet

Za kapitalni budžet su planirana sredstva u iznosu od 2.183.229,73 € a realizovana sa 1.710.726,90€ što je 78,36% od plana.

Najveći dio kapitalnog budžeta 79,77% u iznosu od 1.364.744,20 € ralizovan je preko Direkcije za izgradnju i investicije, po programu javnih radova za 2011.godinu.Dio javnih radova je ugovoren i započet u 2011.god.a obaveza za plaćanje istih dospjela je u 2012.god.i bit će isplaćene na teret sredstava namijenjenih za prenesene obaveze iz 2011.god.

Osim toga u Bijelom Polju u infrastrukturne i druge objekte u 2011.godini Vlada Crne Gore je uložila cca 18.939.249,14 € (od kojih su najvažniji: završetak radova na zaobilaznici, deonica puta Tomašević – Pavino Polje, ekspropriacija zemljišta za zaobilaznicu, rekonstrukcija pruge B.Polje-Mijatovo Kolo, granični prelaz Dobrakovo,Radovi na Domu Zdravlja i radovi na mostu i raskrsnici na Ribarevinama) itd. tako da ukupne investicije koje po karakteru pripadaju kapitalnom budžetu u 2011.godini iznose 20.600.000,00€.

Ostatak kapitalnog budžeta u iznosu od 345.982,70 €realizovan je preko :

1. Sekretarijata za finansije, privredu i razvoj iznos od 167.527,93 € i to :

Za podsticaj razvoja poljoprivrede 133.941,35€.

Za materijalno tehničko opremanje javnih preduzeća 3.425,96€ .

Za stanbeni fond 30.160,62 €.

2. Preko sekretarijata za urbanizam , za izradu urbanističkih planova realizovana su sredstva u iznosu od 11.733,83 €

3. Preko službe zajedničkih poslova realizovano je 154.510,28 € na ime nabavke građevinskih objekata i opreme.

4. Preko službe zaštite i spašavanja realizovano je 2.421,90 €.

5. Preko Sekretarijata za stambeno kom.poslove i saobraćaj realizovano je 9.788,76 €

* * *

Završni račun budžeta je pregled ostvarenih prihoda i rashoda.

Prema mišljenju nezavisnog revizora predstavlja istinit i objektivan prikaz budžetskih prihoda i rashoda u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu,kontnim planom budžeta,medjunarodnim računovodstvenim standardima i zakonskim propisima kojima se regulišu javni prihodi i javni rashodi.